

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ประเทศไทยได้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนกลาง หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารประเทศ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง หน่วยงานราชการที่ได้รับมอบอำนาจจากหน่วยงานส่วนกลางให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศและทำหน้าที่กำกับดูแลการปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ขัดต่อระเบียบ กฎหมายหรือฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ได้แก่ จังหวัด อำเภอ ราชการส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้คนในท้องถิ่นบริหารงานเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาและให้บริการแก่คนในท้องถิ่นเอง เฉพาะในราชการส่วนท้องถิ่น ได้มีการกำหนดไว้ว่า จังหวัดหนึ่งถ้าท้องถิ่นใดมีความเจริญมากก็ให้จัดตั้งเทศบาล โดยแบ่งเทศบาลออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล (ณรงค์ พ่วงพิศ. 2537 : 335)

เทศบาลเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ถือว่า เป็นการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนในการปกครองตนเอง ภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่รัฐต้องให้ความสำคัญแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 281 วรรคแรก บัญญัติว่า ภายใต้บังคับ มาตรา 1 รัฐจะต้องให้ความสำคัญแก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในพื้นที่และวรรคสองบัญญัติว่า ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ ย่อมมีสิทธิจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ หลักสำคัญของระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยการจัดให้มีการเลือกตั้งเพื่อให้คนในท้องถิ่น ได้มีโอกาสเข้าเป็นตัวแทนของประชาชนในการปกครองตนเอง มีสถานองค์กรท้องถิ่นมีเขตพื้นที่ในการบริหารและความรับผิดชอบ ตามที่มีหน้าที่กำหนดให้ มีสถานนิติบุคคล เพื่อผลสมบูรณ์ในการดำเนินการก่อนนิติสัมพันธ์หรือการทำนิติกรรม มีรายได้ มีอำนาจในการจัดทำ

งบประมาณ และมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของรัฐบาล ตามแนวคิดทฤษฎีการกระจายอำนาจ

จะเห็นได้ว่า เทศบาลซึ่งเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดจะเป็นจุดเริ่มต้นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง กำหนดนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเองภายใต้ นโยบายการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น โดยนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการบริหารและพัฒนาท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นในอดีตถึงปัจจุบัน ความสำคัญของผู้นำไม่ได้ลดลงแต่ประการใด แต่ในทางตรงกันข้าม กลับมีบทบาทในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามสัดส่วนของงบอุดหนุนจากรัฐบาลและภายใต้ อารมณ์ที่เก็บได้จะโอนให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และบทบาทของนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้มีบทบาทแค่พัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าแค่นั้น ยังมีบทบาทในการบริหาร ด้านการบริหารบุคคล ได้แก่ การออกคำสั่งบรรจุแต่งตั้ง การย้าย การโอน การเลื่อนระดับ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการแต่งตั้งและให้พ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นอีกด้วย (จรรยา ศิวานนท์. 2548 : 5-7)

สมาชิกสภาเทศบาลเป็นกลุ่มบุคคลที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546 เพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติ ร่างเทศบัญญัติรายจ่าย ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะเทศมนตรีให้เป็นไปตามนโยบาย แผนพัฒนาตำบล กฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ โดยมีวาระในการดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง (อุคร ตันตีสุนทร. 2541 : 40)

คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นกลุ่มบุคคลภายในหมู่บ้านที่ได้รับแต่งตั้งจากนายอำเภอ ตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งประกอบด้วย กรรมการ โดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีหน้าที่หลักในการรักษาความสงบเรียบร้อยพัฒนาหมู่บ้าน ส่งเสริมเศรษฐกิจ พัฒนาสิ่งแวดล้อมสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ และด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (กรมการปกครอง. 2551 : 23)

จากรายงานการถ่ายถอดตัวชี้วัดและเป้าหมายเพื่อรับการประเมินกำหนดประ โยชน์
 ตอบแทนอื่น (โบนัส) ประจำปีงบประมาณ 2552 ของเทศบาลตำบลหนองกุ้งศรี ซึ่งทำ
 การประเมินโดยคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ทำให้ผู้ศึกษาทราบว่าเป็นห่วง
 ปีงบประมาณ 2552 เทศบาลหนองกุ้งศรีมีการดำเนินงานตามมิติด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย มิตินี้
 1 ด้านประสิทธิภาพตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มิตินี้ 2 ด้านคุณภาพการ
 ให้บริการ มิตินี้ 3 ด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ และมิตินี้ 4 ด้านการพัฒนาองค์กร
 โดยเฉลี่ยมีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ที่ ร้อยละ 70 (ประกาศเทศบาลตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอ
 หนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์. 20 กันยายน 2552) ซึ่งถือว่ายังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร

ผู้ศึกษาได้กำหนดเทศบาลตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็น
 เทศบาลตำบลในกรณีศึกษา จากการทำหน้าที่ของผู้บริหารในชุมชนที่ผ่านมา ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็น
 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
 ได้พบเห็นปัญหาในการทำหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ โดยเฉพาะผู้บริหารเทศบาลตำบล
 หนองกุ้งศรี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องร้องเรียน ความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ การบริหารงาน
 ด้านบุคลากร และการบริหารงานด้านงบประมาณ งบประมาณส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมด
 ได้ใช้ไปสำหรับการดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐาน และตอบสนองต่อฝ่าย
 การเมืองมากกว่าการให้บริการสาธารณะที่เป็นประ โยชน์ในระยะยาว เป็นเหตุให้เทศบาลตำบล
 ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงและทั่วถึง

จึงพอสรุปได้ว่าในการบริหารงานของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอ
 หนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ นั้น ยังมีความบกพร่อง และเกิดปัญหาอยู่มาก จนทำให้การพัฒนา
 ที่ผ่านมามีในพื้นที่ที่ยังขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อาจมาจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็น
 ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ ปัจจัยด้านคุณธรรม
 และจริยธรรม ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน เป็นต้น โดย ปัจจัยทั้งห้าด้าน
 จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเพื่อหาคำตอบ และใช้เป็นข้อมูลที่จะนำไปกำหนด
 การวางแผนพัฒนา เผยแพร่ให้เกิดประ โยชน์ต่อหน่วยงาน องค์กรและบุคลากรต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลมีความสำคัญเป็น
 อย่างมาก ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในด้านการบริหาร
 การพัฒนา และการปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในและภายนอกเทศบาล ดังนั้น
 ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารให้เหมาะสมกับลักษณะของ
 เทศบาลและปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล ซึ่งคุณลักษณะผู้นำที่ดีที่เห็นว่า มีความสำคัญและ

จำเป็นสำหรับผู้ดำเนินการบริหารมี 5 ด้าน ตามแนวคิดของ กวี วงศ์พุด (2539 : 39-108) ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ที่จะให้ข้อมูลเรื่องการบริหารงานและคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตำบล ได้ดี คือ สมาชิกสภาเทศบาล ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เป็นผู้ดำเนินกิจการของเทศบาล เป็นผู้แทนของปวงชนในเขตเทศบาลนั้น และคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มาจากการเลือกของประชาชนเช่นกัน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน เป็นตัวแทนของประชาชนและประสานงานระหว่างประชาชนกับเทศบาล จึงน่าจะเป็นกลุ่มประชากรที่สามารถตอบข้อคำถามได้ตรงประเด็นและเป็นไปตามข้อเท็จจริง

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามตำแหน่ง และเขตเลือกตั้ง
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง
2. สมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีตำแหน่งและเขตเลือกตั้งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาค้างนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาถึงความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแบ่งขอบเขตการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้างนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยศึกษาจากแนวคิด ของ กวี วงศ์พุด (2539: 39-108) ผู้นำควรมีคุณลักษณะที่มีความสำคัญและความจำเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านความเป็นผู้นำ
- 1.2 ด้านบุคลิกภาพ
- 1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์
- 1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 1.5 ด้านทักษะและความรู้ความสามารถในการบริหารงาน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาค้างนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นพื้นที่ในการศึกษา มีหมู่บ้าน จำนวน 14 หมู่บ้าน

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ สมาชิกสภาเทศบาลจำนวนทั้งหมด 12 คน และคณะกรรมการหมู่บ้าน 14 หมู่ รวมจำนวน 277 คน ของเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 289 คน (สำนักทะเบียนราษฎรเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2553)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษากำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยวิธีการคำนวณทางสถิติตามวิธีการของยามานะ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 187-188) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 168 คน

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ สมาชิกสภาเทศบาล และคณะกรรมการหมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามตำแหน่ง

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะผู้นำ 5 ด้าน คือ

4.2.1 ด้านความเป็นผู้นำ

4.2.2 ด้านบุคลิกภาพ

4.2.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

4.2.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

4.2.5 ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2553 – เดือนมกราคม

พ.ศ. 2554

6. กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากแนวคิดทฤษฎี รวมตลอดถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยใช้แนวคิดทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำ ของ กวี วงศ์พูน ดั่งแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 : กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความคิดเห็น** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด การตัดสินใจ และการแสดงออกในด้านความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความเชื่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมมาประกอบกับความเชื่อนั้นๆ ซึ่งอาจแสดงออกหรือไม่แสดงออกก็ได้ หรืออาจเป็นไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่งก็ได้ หรืออาจมีแนวโน้มที่จะมีความคิดเห็นทั้งทางบวกและทางลบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างไรก็ตามความคิดเห็นอาจจะผิดพลาดได้หากไม่มีข้อมูลความจริง ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

2. **สมาชิกสภาเทศบาล** หมายถึง สมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 12 คน

3. **คณะกรรมการหมู่บ้าน** หมายถึง คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 14 หมู่บ้าน รวมจำนวน 277 คน

4. **คุณลักษณะผู้นำ** หมายถึง สิ่งที่ชี้ให้เห็นคุณความดีหรือลักษณะประจำตำแหน่งของผู้นำซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้นำ ในการศึกษาครั้งนี้จำแนกออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

4.1 **ด้านความเป็นผู้นำ** หมายถึง ผู้นำซึ่งมีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำจะต้องมีคุณลักษณะพิเศษเหนือบุคคลอื่น รวมทั้งต้องมีพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อสมาชิกกลุ่ม เช่น กล้าตัดสินใจเมื่อมีปัญหา มีความทะเยอทะยาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีวินัยในตนเอง สร้างความไว้วางใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถในการประสานงาน ชีดหุ่นตามสถานการณ์ สามารถแก้ปัญหาคความขัดแย้งในองค์กรได้ดี เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงพัฒนา

4.2 **ด้านบุคลิกภาพ** หมายถึง บุคลิกภาพเป็นส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของบุคคลที่จะเป็นผู้นำ ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุงบุคลิกให้เหมาะสมกับกาลเทศะ เช่น เป็นผู้มี ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีวุฒิทางปัญญาที่เหมาะสม มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย น่าเคารพนับถือ มีความมั่นใจในตนเอง เปิดเผยตรงไปตรงมาวาจาสุภาพต่อบุคคลทุกวัยทุกสถานะ ความเป็นประชาธิปไตย เป็นต้น

4.3 **ด้านมนุษยสัมพันธ์** หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารหรือผู้นำที่แสดงออกมาเพื่อสร้างความเป็นมิตรกับบุคคลอื่น ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมามีลักษณะดังนี้ ให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา สนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน มีสัมพันธ์ภาพอันดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความจริงใจ ยกย่องชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาตาม

โอกาส อันควรยึดหยุ่นยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ มีความสามารถในการอธิบาย สั่งการให้ผู้ที่บังคับบัญชาเข้าใจได้ดี

4.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง คุณธรรมจริยธรรม เป็นหลักธรรมที่จำเป็นสำหรับผู้บังคับการหัวหน้าและยึดหลักธรรม น้อมนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในองค์กร โดยคุณธรรมที่จำเป็นที่ผู้นำควรจะมี เช่น มีความสำรวมกาย วาจา และใจ อนุเคราะห์ช่วยเหลือบุคคลอื่นที่เดือดร้อน มีความอดทนอดกลั้นต่อแรงบีบบังคับต่างๆ มีความยุติธรรม ยึดมั่นในจริยธรรมในการทำงาน เป็นต้น

4.5 ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน เป็นคุณสมบัติของผู้นำที่แสดงว่ามีความรู้ความสามารถในการบริหารงานที่ดี โดยผู้นำควรมีคุณสมบัติดังนี้ รู้และเข้าใจกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ มีความสามารถในการวางแผน มีความสามารถในการสร้างทีมงาน รู้และเข้าใจในหลักการบริหารงาน มีความรู้และเข้าใจสถานการณ์การเมืองเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีความสามารถในการใช้เหตุผลแก้ปัญหา และแสวงหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ

5. นายกเทศมนตรี หมายถึง ฝ่ายบริหารของเทศบาล ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในเขตเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (พระราชบัญญัติเทศบาล ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546 มาตรา 48 ทวิ) และในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง นายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

6. เทศบาลตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติเปลี่ยนฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบล พ.ศ. 2542 และในการศึกษาครั้งนี้หมายถึงเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

ประโยชน์การศึกษา

ข้อสนเทศที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปปรับปรุงและเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้นำในเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์และผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นให้มีประสิทธิภาพดียิ่ง